

[Fr. Dalgaard.]

Grund til at antage, at offentlig Forhandling vilde tilføje de ved Forbrydelsen forerettede eller Vidner en uforholdsmæssig Krænkelser.

Jeg tror, at denne Formulering bliver noget vid, jeg tror, at man i Udvalget med Gavn vil kunne drøfte, om man ikke kunde give dette Stykke, hvis Tankegang jeg altsaa er enig i, en Afgrænsning ved f. Eks. at sige: i Afpresningssager eller lignende — saa har man givet en Indskrænkning og karakteriseret det, man ønsker at komme til Livs.

I Følge Punkt 3 kan Retten bestemme, at Dørene skal lukkes, naar det begæres af en sigtet (tiltalt) og Retten skønner, at der ellers vilde forvoldes ham eller hans nærmeste en uforholdsmæssig stor Lidelse, og at offentlige Hensyn ikke taler afgørende herimod. Jeg skal indrømme, at der i adskillige Tilfælde vil kunne tænkes det, at en sigtet for en maaske ubetydelig Forbrydelse bliver hvirvlet ind i noget, som kan faa uberegnelige Følger for ham selv og hans nærmeste, og at man i saadanne Tilfælde kunde gaa frem paa samme Maade, som i Øjeblikket gælder med Hensyn til Gengivelse af, hvad der er sket i et i øvrigt aabent Retsmøde. Paa dette Punkt har man jo § 31-Bestemmelsen, der nogenlunde svarer til dette, og hvorefter man fra Rettens Side, uanset at Retsmødet har været offentligt, kan bestemme, at der ikke om denne Sag gives offentlig Meddelelse i Bladene, eller at der kan ske anden Indskrænkning eller Paalæg fra Retten om, at Navne ikke maa nævnes o. s. v. Dette kender man altsaa med Hensyn til Gengivelse af Retsmøder i Pressen. Nu ønsker man fra Retsplejeudvalgets Side at føre denne Tanke videre og sige: Vi skal heller ikke i saadanne Tilfælde *have Dørene aabne!*

Her staar vi over for et Hovedprincip, det, jeg nævnte før: Offentligheden i Retsplejen. Vi ved, hvorfor Offentlighed er blevet indført, vi ved, hvorfor det var og er et Grundlovskrav. Vi ved, at den blev indført af Hensyn til Retssikkerheden, blev indført, for at der ikke skulde ske Vilkaarlighed, for at hverken sigtede eller andre skal være udsat for Overlast af den ene eller den anden Art, saadan som i hvert Fald den gamle Retspleje desværre frembyder adskillige sørgelige Eksempler paa. Derfor er Kravet om Offentlighed og dermed om Pressens Adgang til at følge, hvad der sker, blevet opfyldt som en Menneskeret, som et sundt Samfundsprincip. Vi ved ogsaa, at der fra adskillige Sider gennem Aarene har været stærke Angreb paa dette Offent-

lighedsprincip, og vi maa erkende, at et Gode som Offentlighed og ogsaa Mundtlighed i Retssager, Strafferetssager som borgerlige Sager, som de fleste andre Goder i denne Verden har en mere eller mindre kedelig Side; man faar ikke noget gratis her i Verden. Hvis man vinder Fremskridt paa et Omraade, vil man opdage, at der samtidig meget ofte indtræder Ulemper, som man maaske ikke har tænkt paa. Det er vel nok saadan, vil jeg antage, at for hver eneste i denne Sal vil det være ubehageligt at blive nævnt i Blade i Forbindelse med en hvilken som helst Retssag, selv om der ikke kan rettes en eneste Bebrejdelse mod ham selv, selv om han møder som det mest uskyldige Vidne eller paa anden Maade har noget med en Sag at gøre. De allerfleste Mennesker skyr Offentlighed, Vidnepligten er byrdefuld, men det er nødvendigt, at vi har den. For at have det Gode, som Offentligheden er — Offentligheden, der afskaffede mange af tidligere Tidens Uretfærdigheder paa Retsplejens Omraade —, for at kunne bevare det, maa vi tage de dermed forbundne Vanskeligheder. Naar en sigtet og en tiltalt ønsker Dørene lukket, er det jo saa lige ud ad Landevejen: Han ønsker ikke sin Skam raabt ud for alle Vinde, og at der kan gives Eksempler paa, at det vil være uforholdsmæssigt, at Offentligheden faar noget at vide derom, antydede jeg før. Jeg mener imidlertid, man paa dette Punkt skal være meget varsom, og jeg ser da ogsaa, at den højtærede Justitsminister saavel i Motiverne til det Lovforslag, der foreligger, som ogsaa i de Udtalelser, den højtærede Justitsminister fremkom med ved Forelæggelsen, paa dette Punkt var betænkelig ved at følge Retsplejeudvalget; men Ministeren har dog, da der var Enstemighed i Retsplejeudvalget, ikke villet undlade at fremsætte dette Forslag. Jeg tror, at man skal gaa videre ad disse Betænkeligheders Bane, at man i Udvalget skal drøfte med den højtærede Justitsminister, om der ikke kan gives en mere indskrænket Form for at yde tiltalte visse Goder med Hensyn til dette Spørgsmaal, altsaa naar der er Tale om en uforholdsmæssig stor Lidelse, som Paragraffen jo nævner. Jeg mener nemlig, at naar Retten kan bestemme, om Dørene skal være aabne eller lukkede, vil det meget let gaa saaledes — og det er menneskeligt forstaaeligt —, at naar en kendt Mand bliver tiltalt for en eller anden Forseelse, vil han med det kendte Navn, med den store Bekendtskabskreds og paa anden Maade stort offentligt Ry og Omdømme, have langt lettere ved at overtyste